

2017 anno domini

„Eesti rahvas ei ole aastasadade jooksul kaotanud tunni iseseisvuse järele. Põlvest põlve on temas kestnud salajane lootus, et hoolimata pimedast orjaööst ja võõraste rahvaste vägivaldavalitsusest veel kord Eesti aeg tuleb, mil "kõik püüvad kahel otsal lausa löövad lõkendama" ja et "kord Kalev koju jõuab oma lastel õnne tooma“. Nüüd on see aeg käes.

Austatud žürii ning saalisviibijad! Just nii täiejõuliselt kõlas 23. veebruaril 1918 Hugo Kuusneri huulilt esmakordselt iseseisvusmanifesti avalõik. Kuhu oleme me välja jõudnud vabariigi kirjalikust vundamendist tänaseks, mil möödab on pea 99 aastat?

„Ilmselgelt mitte lubatud viie rikkaima riigi sekka!“ vastaks keskmine ja pigem torisev eestlane. Kuid kas on see üldse peatähtis? Pean silmas just sellist goethelikku ja varaliselt aina rohkem kõrgustesse triivivat mõttelaadi, mis sobib väga kokku eestlase tööka loomuga.

Tuleb välja, et selline mõtteviis ja eestlaste üks omadusi – töökus – on aegade jooksul muutunud ohtlikuks tervislikuks probleemiks lääne ühiskonnas, sealhulgas Eestis. Inimesed meie ümber elavad kiires, töökas elutempos, saavutusvajaduses ning ihade ja soovide lõpmatuna tunduvahelas. Küll aga on sellise eluviisi süngem pool depressioon, mis on Maailma Terviseorganisatsiooni prognooside kohaselt 2020. aastal levikult teine haigus maailmas.

Kahjuks ei asu Eesti klaasmullis ja probleemidest puudutamata ei jää ka meie noored. 2014. aastal läbi viidud uuringus selgus, et lausa kolmekümnel protsendil 11–15-aastastel lastel on viimase aasta jooksul esinenud depressiivseid episoodide. Lisaks, Tallinnas elavatest 14–15-aastastest õpilastest on omalt eluvõtmise peale mõelnud tervelt kaksteist protsenti.

See kõik näitab, et on aeg tegutsemiseks. Tänapäeva ühiskonnas on tarvilik ümber sõnastada mentaalsel tasemel õnne ehk elu rahulolu definitsioon. Samuti peame me endas arendama oskust märgata hädasolijat ja igal juhul talle tuge ning abi pakkuma. Positiivne selle asja juures on, et tegu on probleemiga, mida saab Eesti rahvas koos lahendada.

Head sõbrad, daamid ja härrad, mul on tohutult hea meel, et meie riik on aluse pannud noorte avatud akadeemilistele ja kultuurilistele arenguvõimalustele, mis loonud kandepinna õige Eesti kulgemisele läbi ajatelje. Formaalse Eesti hariduse ajalugu sai alguse 13.-14. sajandil, kui rajati esimesed õppeasutused kloostrite ja peakirikute juurde. Tänapäevaks on Eestis pea 600 kooli ja haridus on lahutamatu osa Eesti prioriteetidest. Teadmistel põhinev ühiskond on üks eesmärk, mille poole püüeldakse. See on tänapäeval äärmiselt tähtis näiteks keskkondlikus aspektis, kus jätkusuutliku tarbimise tähtsustamine ja sellest aru saamine on määravalt oluline.

Kultuurilise arengu mõttes on mul hea meel, et näiteks armastus koorilaulu ja rahvatantsu vastu on raugematu. Sel aastal on võimalik seda tähistada XII noorte laulu- ja tantsupeoga, mis perfektselt sümboliseerib vaate- ja kuuldemänguna Eesti 100 aasta tagust aega, tänast ning ka loodetavasti homset. Ka minul oli 2. klassis au osa võtta tantsupeost. Tõllal ei saanud ma selle isamaalisest tähtsusest päris hästi aru – olin veel väike. Nüüd aga, tagasi vaadates, on mu heameel piiritu, et sain anda oma panuse, esindades ja jätkates kõike seda, mida Eesti minu jaoks sümboliseerib: ühtehoidvus, kultuur ja vabariiklus.

Armsad kaasmaalased, 24. veebruaril on meil põhjust oma isamaa üle uhked olla. 99 aastaga on palju muutunud – orjatöö veel kaugemasse minevikku jäetud ja üsna hiljuti ka võõras valitsus oma kodumaalt minema löödud.

Julgen uhkusega väita, et täna on Eesti Vabariigis asju, mille üle uhkust tunda rohkem kui asju, mille üle muretseda.

Tuhat korda kas või alata,
tuhat aastat tõusu, mitte luigelend.
Oma rahvust maha salata,
sama ränk on nagu orjaks müüa end.
Elagu vaba Eesti!

Andree Prees 12.R